

PLAN FÖR EU-FINANSIERING 2018-2020

1. Sammanfattning

Umeå universitets vision om att ha en stark position, såväl internationellt, nationellt som regionalt förutsätter att universitetet är en aktör att räkna med på den europeiska arenan och har en betydande andel medel från europeiska finansiärer. Syftet med detta dokument är att identifiera och föreslå aktiviteter så att målet om ökad forskningsfinansiering från EU kan nås.

2 Nuläge

Horisont 2020 (H2020) är det huvudsakliga europeiska programmet för forskning och innovation. Inom detta program finansieras mobilitet, spetsforskning, samverkan för lösningar inom prioriterade utmaningsområden i samhället och teknikutveckling för konkurrenskraft och hållbar tillväxt. Umeå universitet skickar årligen in ungefär 70-80 ansökningar om medel till EU och har under H2020 i medeltal fått sju ansökningar beviljade per år (se kapitel 3.2 för mer information om Umeå universitets ansökningar till EU:s ramprogram).

Som bredduniversitet spänner Umeå universitets forskning över teknik- och naturvetenskap, humaniora, medicin, samhällsvetenskap och utbildningsvetenskap. Dessutom bedrivs det forskning inom flera av samhällsutmaningarna. Ett flertal av universitetets drygt 2 000 forskare/lärare tillhör den nationella och internationella toppen. Umeå universitet bör därmed ha goda förutsättningar för att öka mängden beviljade medel från EU. En eftersträvansvärd nivå är att ligga på samma nivå som vårt alliansuniversitet Linköpings universitet. I december 2017 har Linköpings universitet fått 50 EU-projekt finansierade (23 miljoner euro) och Umeå universitet 29 projekt (14 miljoner euro).

I och med att det forskningspolitiska läget i Sverige ligger mycket väl i linje med målen inom H2020 kan intresset och möjligheterna för att söka medel från H2020 öka. Olika satsningar behöver dock genomföras för att nå målet om att få fler ansökningar från Umeå universitet beviljade.

2.1 Mål

Under de kommande tre åren är det övergripande målet för Umeå universitet att **Öka finansieringen från EU**. Detta ska göras genom att:

- Öka antalet beviljade EU-projekt
- Öka antalet koordinerade EU projekt
- Vara en aktiv aktör på olika EU arenor

Det uppdras till fakulteterna att definiera sina egna mätbara mål.

2.2 Utmaningar och hinder

Det finns ett antal utmaningar och hinder att överbygga för att kunna uppnå de uppsatta målen. De fyra främsta utmaningarna som ofta lyfts av medarbetare vid Umeå universitet är följande:

UMEÅ UNIVERSITET

- Behovet av medfinansiering i EU-ansökningar. Medfinansieringen kan variera mycket beroende på vilka EU-medel det handlar om och kan behövas för att täcka direkta kostnader, lokalkostnader och delar av overheaden.
- Tid och vilja att medverka i påverkansarbetet för framtida utlysningar.
- Uppfattningar att EU-projekt är tidskrävande och besvärliga att administrera.
- Svårigheter att hitta aktuella utlysningar.

3. Aktiviteter

Grundläggande för att uppnå målet om ökad finansiering från EU-medel är att göra EU-projekt mer attraktiva för lärare/forskare genom information och stöd. Lärare/forskare ska uppmuntras att delta i internationella nätverk och få hjälp att identifiera lämpliga partner i EU-sammanhang. Dessutom måste universitetet arbeta strukturerat för att aktivt påverka utlysningstexter och inriktningar. Detta innebär att arbetet med att öka EU-finansieringen måste genomsyra hela universitetets organisation med aktiviteter som främjar sökande och möjligheten att få EU-ansökningar beviljade (detta är aktiviteter utöver forskarnas ansökningskrivande).

Nedan listas och utvecklas aktiviteterna Umeå universitet långsiktigt bör arbeta med för att nå de identifierade målen:

1. **Identifiera forskare/forskningsområden som har potential att söka EU-medel.** Idag saknas en översikt över vilka forskare som är potentiella sökande i kommande utlysningar. Ansvar: Fakulteterna ansvarar, med stöd av Grants Office, för att identifiera forskare och forskningsområden samt se över möjligheter till synergier mellan EU-medel och andra medel.
2. **Ökat stöd under ansökningsfasen.** Många forskare är idag tveksamma att medverka i EU-projekt p.g.a. extra arbetet och kostnader. Ansvar: Med fokus på koordinatörer ansvarar fakulteterna för att se över det finansiella stödet och Grants Office erbjuder olika slags stöd, exempelvis skriv- och budgetstöd, beroende på forskaren/lärarens behov.
3. **Öka EU-projektens attraktionskraft.** EU-medel har låg attraktionskraft och det saknas incitament för forskarna att söka. Ansvar: Universitetsledningen och fakultetsledningarna ansvarar för att öka prestige för EU-finansiering, tydliggöra behovet av fler ansökningar och synliggöra erhållna projekt. Grants Office ansvarar för att höja kunskapsnivån om EU bland forskare.
4. **Utökad stöd till beviljade projekt.** Många forskare och institutionsadministratörer uppfattar EU-projekt som administrativt svåra och tunga. Ansvar: Grants Office ansvarar för att ta fram ett underlag baserat på benchmarking från andra universitet hur ett sådant stöd kan utvecklas vid Umeå universitet.
5. **Finansiellt stöd till EU-projekt.** Det största hindret för fler ansökningar enligt forskarna är medfinansieringskraven som kan uppstå, t.ex. lokal-, och overheadkostnader. Ansvar: Grants Office ansvarar med stöd av Planeringsenheten och Fakulteterna för att utreda möjligheten till fullfinansiering för EU-projekt.
6. **Öka våra aktiviteter på olika EU-arenor.** För att vara bättre rustade för kommande samarbeten med andra europeiska parter behöver vi öka vår närvaro på olika EU-arenor och plattformar där det finns ett tydligt mål med vad Umeå universitet/forskaren/forskargruppen vill uppnå. Ansvar: Universitetsledning och Fakulteterna ansvarar för att stimulera deltagande i olika medlemsorganisationer/påverkansplattformar samt att öka medvetenheten och behovet av nätverksbyggande. International Office och Grants Office ansvarar för att aktivt arbeta för ett ökat deltagande i nätverk som finns inom t.ex. Cost action och Erasmus+.

- 7. Omvärldsbevakning mot EU.** Det finns ett behov av information om vad som är aktuellt på EU- arenan. Ansvar: Grants Office ansvarar för att kontinuerligt omvärldsbevaka och regelbundet sammanställa och sprida aktuell information till universitetsledning och fakultetsledningar.

4. Uppföljning

Fakulteterna och Lärarhögskolan rekommenderas att identifiera specifika mål att arbeta in i verksamhetsplanerna. Grants Office bistår vid behov med stöd i framtagandet av de delar i verksamhetsplanerna som är relevant för EU-finansiering. Respektive fakultets uppföljning sker i samband med ledningsdialogen. Dessutom tar Grants Office årligen fram ett förslag till uppföljningsrapport av EU-strategins mål och aktiviteter samt sammanställer fakta om antal ansökningar, erhållna medel etc. till ledningen.

5. Bilaga 1

5.1 Bakgrund

De europeiska finansieringskällorna kan delas in i tre grupper, 1) ramprogram-H2020, 2) generaldirektoraten och olika europeiska centrum och initiativ samt 3) nationella och regionala samarbetsprogram. Umeå universitet riktar ansökningar mot alla tre finansieringsgrupperna även om flest ansökningar avser H2020. Med tanke på bredden av forskning som bedrivs vid Umeå universitet samt rådande regler vid Umeå universitet och hos finansiärer, kommer universitetets forskare även i framtiden att söka medel från samtliga tre grupper av finansiärer men i vilken utsträckning beror delvis på universitetets prioriteringar och satsningar. För beskrivning av respektive grupp, se nedan.

5.1.2 Horisont 2020

Ramprogramsansökningarna kan delas in i två typer, 1) ansökningar som består av en eller några få sökande, och 2) konsortieansökningar (> 5 parter). Ansökningar som riktas mot utlysningarna inom två av huvudprioriteringarna, Industriellt ledarskap samt Samhällsutmaningarna, är skrivna av större konsortier medan ansökningar riktade mot huvudprioriteringen spetsforskning, och då särskilt underprogrammen ERC samt Marie Skłodowska-Curie, består av en eller några få sökande.

Inom ramprogrammet bedöms ansökningarna enligt tre kriterier; Excellence, Impact samt Quality and efficiency of the implementation. Faktorer som påverkar hur framgångsrik man är med sin ansökan är exempelvis:

- Hur väl ansökan svarar mot utlysningen
- Kvaliteten på ansökan (är man partner kan man inte alltid påverka detta)
- Sammansättningen av parterna i ansökan om det är en konsortieansökan (kvalitet)
- Förmågan att beskriva potentiella intressenter och förväntad påverkan på samhället samt vilka aktiviteter man planerar för att uppnå den förväntade påverkan.
- Det finns inte ett entydigt svar på varför vissa av universitetets ansökningar får avslag. Att konkurrensen är hård och att det därmed krävs höga poäng för finansiering är förmodligen en del i detta.

Inom H2020 är kvalitetsarbetet i form av skriv- och budgetstöd vid Umeå universitet i stor utsträckning anpassat för och inriktat mot att stödja ERC och Marie Skłodowska-Curieansökningar. ERC-ansökningarna kräver stödbrev från universitetet vilket inte övriga ansökningar gör.

5.1.3 Generaldirektoraten och olika europeiska centrum och initiativ

EU-kommissionen har flera olika avdelningar, bland annat generaldirektoraten (Director General, DG) som i princip ansvarar för olika politikområden. Många DG erbjuder olika slags finansieringsmöjligheter utanför H2020, i form av *grants*, *contracts* och *tender*. Dessutom finns ett flertal centrum och initiativ inom EU som också erbjuder dessa tre finansieringsformer. Detta innebär att medel för allt från utbildning och forskning till utredningar finns att "hämta hem". Även finansieringsformen för denna grupp av finansiärer varierar mycket, från att täcka samtliga direkta och indirekta kostnader till att täcka endast delar av alla kostnader.

UMEÅ UNIVERSITET

Annonseringen av kommande utlysningar varierar mycket vilket innebär att bevakningen av utlysningar måste ske regelbundet. Det centrala ansökningsstödet har hitintills varit budgetgranskningar och hjälp med diverse intyg. För att öka antalet beviljade ansökningar från denna grupp finansierare behövs fler och andra insatser.

5.1.4 Nationella och regionala samarbetsprogram

För att främja en harmonisk ekonomisk, social och territoriell utveckling av Europeiska unionen som helhet stödjer kommissionen en rad nationella, gränsöverskridande, transnationella samt interregionala samarbetsprogram. Programmen bereds av varje medlemsstat och/eller region och finansieras genom Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) eller Cohesion Fund.

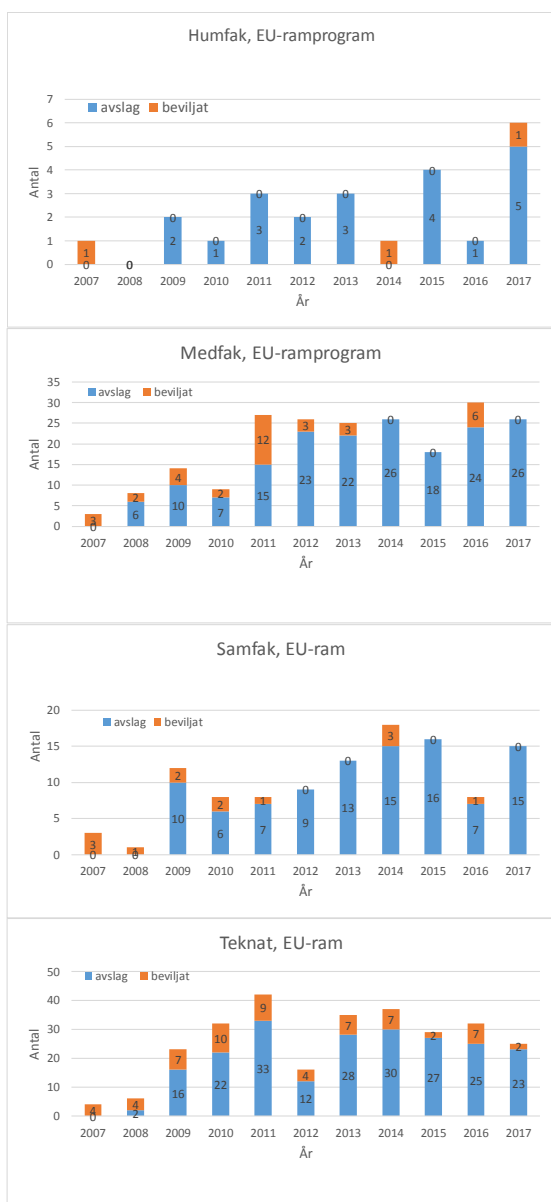
Programmen arbetar med frågor inom exempelvis innovation, näringsliv, miljö, hälsa och transport och kan handla om till exempel utveckling av nya exportprodukter eller förbättring av havsmiljöns tillstånd. I vissa fall arbetar man tillsammans över landsgränser för att utveckla berörda regioner, i andra fall inte.

En stor del medfinansiering behövs för dessa projekt, i många fall mer än 50 procent. Det finns ett stort antal program att äska medel från vilket innebär att bevakningen av utlysningarna måste ske kontinuerligt. Det centrala ansökningsstödet har hitintills varit budgetgranskningar och hjälp med diverse intyg. I de fall dessa medel administreras av en svensk myndighet är Grants Office många gånger ovetande om ansökan till dess att den blir beviljad, vilket innebär att möjligheten att informera om och erbjuda stöd inte finns. För att öka antalet beviljade ansökningar från denna grupp finansierare behövs även här vissa insatser.

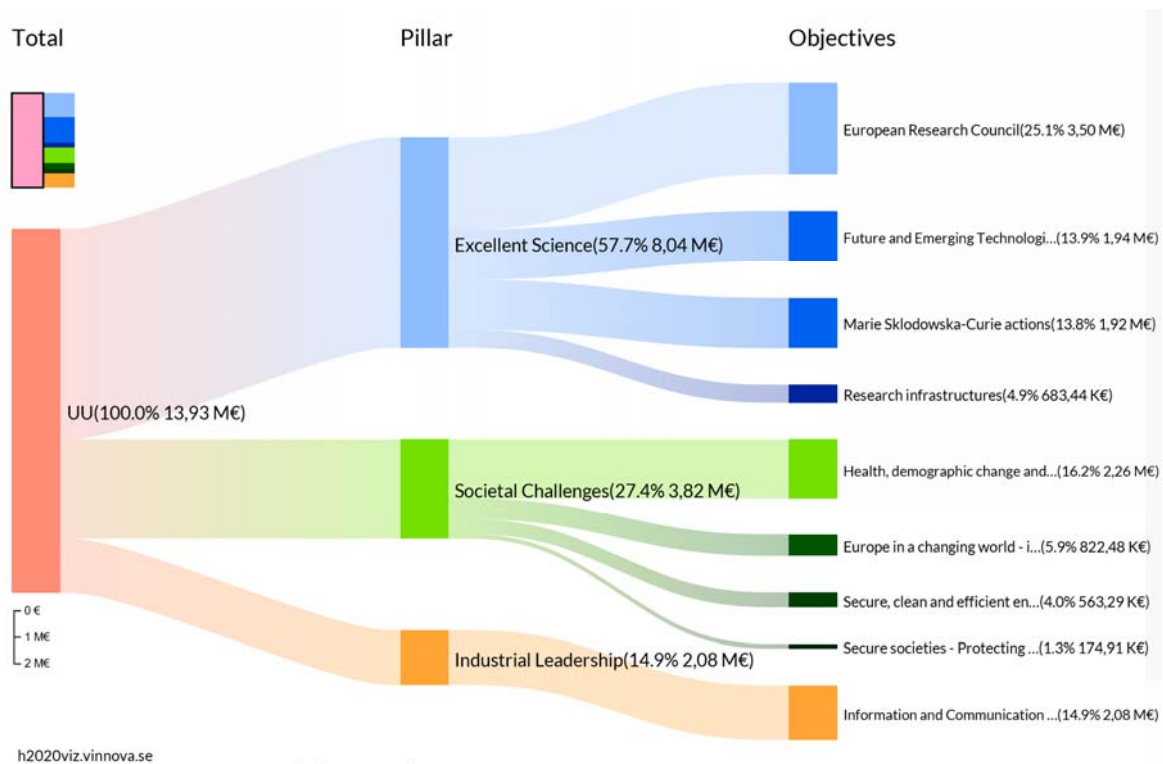
5.2 Umeå universitets utdelning i ramprogrammen sedan 2007

Följande diagram visar på antalet ansökningar respektive beviljade medel från respektive fakultet i FP7 (2007-2013) och H2020 (2014-2017). Uppgifterna för 2017 är inte fullständiga i och med att det fortfarande saknas besked för ca 20 ansökningar.

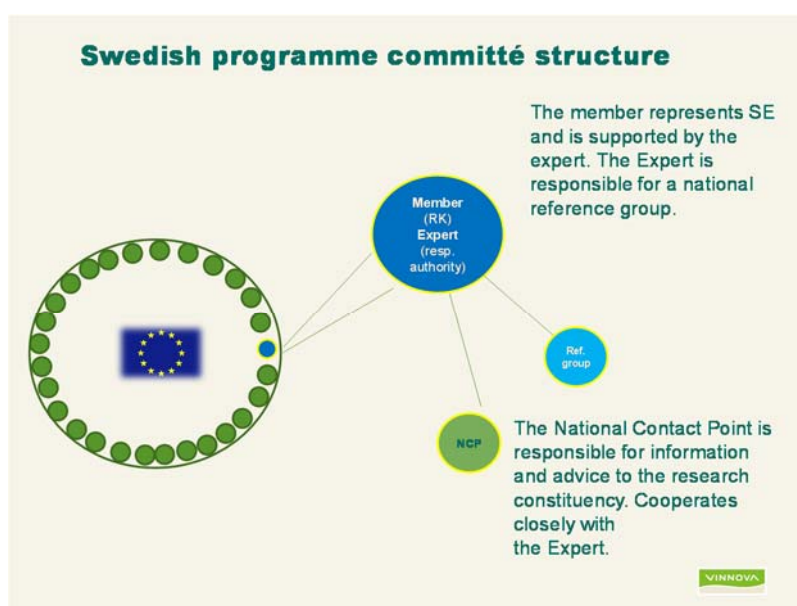

Bilden nedan åskådliggör inom vilka H2020-program under åren 2014-2016 forskare/lärare vid Umeå universitet har blivit beviljade medel.

5.3 Beskrivning av det svenska påverkanssystemet i H2020

Det svenska arbetet i **Programkommittéerna** i H2020 styrs av Regeringskansliet. Kommittéförfarandet inom EU innebär att EU-kommissionen måste samråda med särskilda kommittéer när den genomför EU-lagstiftning, exempelvis implementeringen av ramprogrammen. Programkommittéernas viktigaste uppgift är att ge synpunkter på arbetsprogrammen inom ramprogrammet. För att EU-kommissionen ska kunna fatta beslut om arbetsprogrammet gäller att programkommittén har yttrat sig över förslaget. Genom medlemsländernas ledamöter och experter i kommittéerna kan EU-kommissionen föra dialog med medlemsländernas förvaltningar innan den fattar beslut.

Ledamoten i programkommittén är tjänsteman på ett departement. I uppdraget ingår att göra den sammanfattande bedömningen av de ämnesspecifika aspekterna och de politiska perspektiven innefattande regeringens prioriteringar inom berört område. Ledamoten ansvarar för slutligt ställningstagande av svensk ståndpunkt till möten med programkommittén. Arbetet i programkommittéerna samordnas av Utbildningsdepartementet.

Experten är tjänsteman på en av de myndigheter som utsetts att arbeta med ramprogrammet. Experten företräder forskarsamhället och näringslivet inom det aktuella området och ska inför varje möte i programkommittén ge förslag till ledamoten på svensk ståndpunkt. Detta kräver ett brett nätverk inom lärosäten, institut, offentlig sektor och näringsliv. Experten ska också samarbeta med ansvarig **National Contact Point (NCP)** inom området. Experten ska, i samråd med ledamoten, inrätta en **referensgrupp**. Referensgruppen ska bidra till en sammanställning av svenska aktörers synpunkter, och bör återspegla bredden av intressenter inom fältet. Den nationella kontaktpersonen (NCP) ska underlätta för EU-kommissionen att effektivt sprida relevant och korrekt information om ramprogrammen till alla intressenter i Sverige. NCP ger också råd och stöd i ansökningsprocessen. Utnämningen av NCP-organisation(er) sker genom att ansvarigt departement eller ministerium i medlemsländerna skriftligen meddelar EU-kommissionen förslag på NCP-organisation.

UMEÅ UNIVERSITET

Vinnova har sedan 2006 haft det nationella ansvaret för att främja, utvärdera, samordna och informera om ramprogrammen. På Vinnovas hemsida finns samtliga NCPer, listade (<https://www.vinnova.se/m/horisont-2020/kontaktlista>).

Vid Umeå universitet finns ett antal forskare/lärare som ingår i referensgrupper (observera att dessa personer ej deltar i dessa grupper som representant för Umeå universitet) ;

- Industriellt ledarskap
 - referensgruppen för ICT, Helena Lindgren vid Institutionen för datavetenskap och Institutionen för samhällsmedicin och rehabilitering
- Samhälleliga utmaningar
 - Referensgruppen för Hälsa (SC1), Helena Lindgren, Institutionen för datavetenskap och Institutionen för samhällsmedicin och rehabilitering
 - Referensgruppen för Säker, ren och effektiv energi (SC3), Dan Boström, Institutionen för tillämpad fysik och elektronik
 - Referensgruppen för säkerhet (SC7), Per-Erik Johansson, Europeiska CBRNE-centret

5.4 Påverkansplattformar

Umeå universitet och forskare vid Umeå universitet är engagerade i ett urval av medlemsorganisationer/ påverkansplattformar där det finns ett tydligt mål med vad Umeå universitet/forskaren/forskargruppen vill uppnå. Nedan listas påverkansplattformar som hittills är kända.

- a. Central nivå
 - i. North Sweden är Västerbottens och Norrbottens direktlänk till EU. Målet med verksamheten är att skapa förutsättningar för regionens företag, akademi och offentlig verksamhet att agera framgångsrikt på EU-arenan.
 1. Ägarrådet
 2. Styrelsen
 3. Dialoggrupp forskning och utveckling
 4. Dialoggrupp regional utveckling och näringsliv
 - ii. European University Association (EUA) är den största intresseorganisationen för europeiska universitet (800 universitet). UmU är medlem sedan många år. Tack vare dess samverkan med en rad andra europeiska och internationella organisationer garanterar EUA att europeiska universitets oberoende röst hörs överallt inom EU där beslut fattas som kan påverka universitetens verksamhet.
 1. Grundutbildning
 2. Forskarutbildning
 3. Forskning
 - iii. Virtuellt EU-projektcentrum (VEUPO)
 1. UmU representant
- b. Forskarnivå
 - i. Diverse grupperingar inom EU som arbetar med påverkansarbete inom specifika arbetsprogram exempelvis
 1. COU stakeholder-plattform

6. Bilaga 2

6.1 Aktiviteter kopplad till ansvarig universitetsnivå.

Universitetsnivå
Universitetsledning
Öka prestigen för EU-projekt
Översyn av medfinansieringen
Vara engagerad i europeiska påverkansorganisationer
Fakultet
Öka prestigen för EU-projekt
Översyn av medfinansieringen
Finansiellt stöd i ansökningsprocessen
Identifiera forskare och forskningsområden som har potential att söka EU-medel
Ge utökad stöd till beviljade projekt
Stödja unga forskare och studenter att etablera europeiska nätverk
Vara engagerad i europeiska påverkansorganisationer
Institution
Stödja unga forskare och studenter att etablera europeiska nätverk
Vara engagerad i europeiska påverkansorganisationer
Stödja unga forskare och studenter att etablera europeiska nätverk
Förvaltning
Ökad information till forskare och lärare
Ökat stöd i ansökningsprocessen
Ge utökad stöd till beviljade projekt
Vara engagerad i europeiska påverkansorganisationer
Omvärldsbevakning
Uppföljning av arbetet

6.2 Aktiviteter med olika tidshorisonter:

	Bidra till högre kvalitet	Bidra till fler ansökningar
Tidsaspekt		
Kort sikt	<ul style="list-style-type: none"> - Ökad information till lärare forskare - Extra information till nyanställda 	<ul style="list-style-type: none"> - Synliggör beviljade projekt - Finansiellt stöd i ansökningsprocessen
Medellång sikt	<ul style="list-style-type: none"> - Etablera nätverk (aktivt stöd till unga forskare och studenter) - Aktivera forskare som utvärderare av EU-projekt 	<ul style="list-style-type: none"> - Omvärldsbevakning - Översyn av finansieringssystemet (med/samfinansiering vid UmU) - Identifiera forskare och starka områden med potential för EU - Öka och främja mobilitet (rekrytera internationellt med rekryterings- / mobilitetsmedel) - Formulera forskningsprioriteringar vid UmU - Engagemang/deltagande i påverkansplattformar/EU-organisationer - Aktivera forskare som utvärderare av EU-projekt
Lång sikt	<ul style="list-style-type: none"> - Koordinatorstödet stärks (pre- and postaward) 	<ul style="list-style-type: none"> - Påverkansarbete t.ex. FP9, förenklade regler för projektadministration m.m. - Öka stödet för projektadministrationen